

Blok tematyczny: Międzyludzkie więzi.
Temat dnia: 11 listopada.

Cel lekcji: Systematycznie ćwiczyć stosowanie poprawnych liczebników przy podawaniu daty i podczas zabaw. Utrwalać umiejętność rozumienia ze słuchu. Zgromadzić słownictwo związane z tematem, wyjaśnić znaczenia i rolę. Zbudować pozytywną atmosferę. Zainspirować uczniów do refleksji nad tematyką wolności, odpowiedzialności i współczesnego patriotyzmu. Kształcić umiejętność wzajemnego słuchania i zachowywania dobrych relacji w czasie grupowych działań. Omówić wagę symboli narodowych dla obu naszych narodów. Inspirować do własnych przemyśleń pod wpływem podjętego tematu.

Pomoce:

Uczeń: przybory szkolne, wycinki z gazet.

Nauczyciel: teksty do ćwiczeń, wycinki z gazet, hasła do pracy w grupach.

Zapis w dzienniku: Wprowadzenie w temat za pomocą powitania. Ćwiczenia z liczebnikami - Poprawna wymowa. Rozumienie ze słuchu. Tekst o polskim święcie narodowym. Objaśnienie słownictwa poznanego na lekcji. Rzeczowniki odczasownikowe. Czasowniki w formie nieosobowej zakończone na *-no*, *-to* i ich zastosowanie. Rzeczownik *patriota* i jego znaczenie dla współczesnego człowieka. Na czym polega współczesny patriotyzm - praca w grupach:

Przebieg:

1. Tradycyjne powitanie:

Dzień dobry wszystkim, dla których ważne jest dobro ojczyzny. Dzień dobry wszystkim, którzy pamiętają jakie ważne święto wiąże się z datą 24 sierpnia. Dzień dobry wszystkim, dla których ważne jest poszanowanie dla wolności i niezależności.

2. Tradycyjne ćwiczenia z liczebnikami.

N. mówi: *Powitaliśmy się, wprowadzając jednocześnie ważny dla wszystkich narodów na świecie wątek wolności i tradycji. Dotyczy on w równym stopniu Polski, co Ukrainy. Warto też przypomnieć, że to Polska jako pierwszy kraj na świecie uznała niepodległość Ukrainy. Stało się to 2 grudnia 1991 roku. Kto wie, kiedy dokładnie Ukraina ogłosiła niepodległość?*

Odpowiada uczeń: Było to 24 (dwudziestego czwartego) sierpnia 1991 (tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego pierwszego roku).

Uczniowie po kolei powtarzają datę (ćwiczenie wymowy)

Najlepiej zrobić to w następujący sposób:

N. mówi: *dwudziestego **czwartego** **sierpnia*** (zaznaczono głoski, które w ćwiczeniach powinny być wypowiedzane bardzo wyraziście, a nawet trochę sztucznie)

*tysią**c*** (bardzo staranne, dosadne, wyraziste wypowiedzenie głoski "c")

*dziewię**ć*** (bardzo staranne, dosadne, wyraziste wypowiedzenie głoski "c")

i prawie osobno wypowiedziana sylaba: "se**t**" (dobitne wyartykułowanie głoski "t")

[Uczniowie powtarzają za nauczycielem według powyższego schematu. Po trzech próbach następuje całościowe wypowiedzenie daty przez kilku uczniów po kolei albo chórem, a potem po kolei.]

2. Rozumienie ze słuchu:

N. mówi: *Przeczytam wam teraz dwukrotnie tekst o Święcie Niepodległości, które obchodzi Polska. Podczas czytania wypełnijcie występujące w nim luki.*

3. Po wykonaniu ćwiczenia następuje sprawdzenie poprawności wykonania i objaśnienia słownikowe. *Pokolenie, odzyskanie, jednoczenie, zniesiono, przywrócono, przywiązanie, patriotyczny, śpiewanie, uczestniczenie, solidarność.*

Objaśnienia do wykorzystania na lekcji:

Pokolenie: grupa ludzi w podobnym wieku, ukształtowanych przez podobne przeżycia oraz doświadczenia społeczno - historyczne.

odzyskać - otrzymać ponownie to, co do nas należało wcześniej, ale zostało utracone.

jednoczenie - scalanie, tworzenie jedności

4. Rzeczowniki odczasownikowe, czyli utworzone od czasowników.

Przykłady;

pływać - pływanie

czytać - czytanie

opowiadać - opowiadanie

pić - picie

jeść - jedzenie

N. prosi uczniów o przywołanie innych jeszcze przykładów, a następnie przywołuje odpowiednią zasadę.

W języku polskim rzeczowniki odczasownikowe odmieniają się przez przypadki. Jak zauważyliście tworzy się je poprzez dodanie przyrostka: *-nie* lub *-cie*. "Nie" z rzeczownikami odczasownikowymi piszemy razem.

N. mówi:

Wyszukajcie wśród wyrazów, którymi wypełniliście luki, rzeczowniki odczasownikowe. Zadanie jest trudne, a więc wykonywane pod pieczę i z pomocą N.

Zapis na tablicy i w zeszytach:

odzyskać - odzyskanie,

jednoczyć - jednoczenie

przywiązać - przywiązanie

śpiewać - śpiewanie

uczestniczyć - uczestniczenie

Pokolenie, odzyskanie, jednoczenie, zniesiono, przywrócono, przywiązanie, patriotyczny, śpiewanie, uczestniczenie, solidarność.

5. Czasowniki w formie nieosobowej zakończone na *-no*, *-to*.

N. objaśnia: *Jeśli w danej wypowiedzi najważniejsza jest wykonywana czynność, natomiast osoba wykonującego jest w danym momencie nieistotna, stosuje się nieosobową formę czasownika typu -no, -to.* Przykłady:

Ogłoszono listę uczestników.

Przygotowano materiały do wysyłki.

Sfotografowano wszystkie niezbędne dokumenty.

W tej restauracji myto naczynia wyłącznie w zmywarce.

Wysłano dzieci na kolonie pociągami.

Wyczerpano już wszystkie zapasy wody.

Polecenie N. *Wśród wyrazów, którymi wypełniście luki znajdźcie dwie nieosobowe formy czasownika.*

zniesiono, przywrócono

Rozdam wam teraz kartki z krótkim tekstem. Przepiszcie do zeszytów zdania zawierające nieosobową formę czasownika.

Kierowcy w Polsce nie muszą już podczas jazdy trzymać przy sobie dowodu rejestracyjnego samochodu. 1 października 2018 r. zniesiono obowiązek wożenia przy sobie tego dokumentu. Niepotrzebny jest im także w samochodzie dowód ubezpieczenia. Policja w razie potrzeby uzyskuje te dokumenty drogą elektroniczną.

Janina została zwolniona z egzaminów wstępnych na uczelnię po zdobyciu pierwszego miejsca w konkursie matematycznym. Była bardzo szczęśliwa, zwłaszcza że w następnym roku szkolnym przywrócono obowiązek zdawania egzaminów wstępnych przez uczestników tego konkursu.

6. Rzeczownik *patriota*.

N. pyta: *Kim jest patriota?*

Patriota to ktoś, kto kocha i szanuje ziemię ojczystą.

Praca dla grup:

Poszczególne grupy otrzymują planszę gazety, foldery, hasła i przygotowują planszę ilustrującą na czym polega patriotyzm w czasach pokoju.

Zbieraj papierki, dlaczego Twoja ukochana ojczyzna ma być brudna.	Segreguj śmieci. Przecież nie chcesz, aby poprzez zanieczyszczenia, przyroda w twojej ojczyźnie ulegała degradacji.
Uczciwie rozliczaj się z innymi.	Płać podatki w swoim kraju, w ten sposób rośnie jego zasobność.
Dbaj o dobro wspólne.	Wypełniaj solidnie swoje obowiązki - robisz to dla dobra kraju.

Zadanie domowe.

Wklej do zeszytu lub naszkicuj flagi oraz herby ukraińskie i polskie. Wpisz do zeszytu pierwsze wersy obu naszych hymnów.

Aneks dla N

Wersja dla nauczyciela:

Każdy kraj ceni sobie niezależność i możliwość samostanowienia. Wiemy doskonale jak ważny dla Ukrainy jest Dzień Niepodległości 24 sierpnia. Dzisiaj rozmawiamy o polskich tradycjach. Na pewno współtworzą ją także ważne państwowe rocznice, bo jednoczą ludzi jako spadkobierców

poprzednich pokoleń. Szczególne znaczenie ma Święto Niepodległości obchodzone 11 listopada. Upamiętnia odzyskanie przez Polskę niepodległości w 1918 roku. Wówczas, po 123 latach zaborów, Polska znowu wróciła na mapę Europy. Z trudem dzisiaj można sobie wyobrazić, że w zasadzie prawie sześć pokoleń Polaków rośnie na ziemiach, które nie należały do Polski. 11 listopada to data umowna, bo proces jednoczenia oderwanych od siebie ziem i odbudowanie niezależności trwały wiele lat i składały się z różnych zdarzeń. Właśnie w tym dniu władzę zwierzchnią nad wojskiem otrzymał Józef Piłsudski, nastąpił także koniec I wojny światowej. Święto regularnie zaczęto obchodzić od 1937 roku. W 1945 zniesiono je na czas okupacji, a przywrócono w 1989 roku. Jest to dzień wolny od pracy. Uroczystości obchodzone są w całej Polsce. Każde z miast wypracowało sobie własną formułę świętowania. Łączy je zwykle umieszczanie polskiej flagi w honorowych miejscach oraz w oknach domów. Uczniowie w szkołach wykonują biało-czerwone kotyliony, by wszyscy chętni mogli je przypiąć do sukienki lub kłapy marynarki. Mieszkańcy spotykają się w centrach miast i manifestują swoje przywiązanie do ojczyzny, do wolności, do solidarności. Na przykład Gdańsk organizuje tzw. Paradę Niepodległości. Prócz flag pojawiają się postacie w kostiumach historycznych, jazda konna, a większość uczestników parady to oczywiście zwykli mieszkańcy miasta. Paradzie towarzyszy muzyka, występy uliczne, pokazy gdańskiego aeroklubu. W Krakowie podobny pochód patriotyczny też gromadzi tysiące osób, na rynku tańczy się poloneza, z daleka widać biało-czerwone iluminacje. Z kopca Kościuszki spływa wielkich rozmiarów biało-czerwona flaga, odbywa się także wspólne śpiewanie narodowych pieśni. Najważniejszym walorem tego święta jest jego spontaniczność. Nie ma nakazu uczestnictwa w obchodach, a jednak większość mieszkańców poszczególnych miejscowości odczuwa nie tylko obowiązek, ale i przyjemność uczestniczenia w tym wyjątkowym święcie. Możliwość spotkania na ulicy uśmiechniętych, radosnych rodaków daje poczucie więzi, podkreśla wspólnotę i solidarność. To wyjątkowe święto.

Wersja dla ucznia:

Każdy kraj ceni sobie niezależność i możliwość samostanowienia. Wiemy doskonale jak ważny dla Ukrainy jest Dzień Niepodległości 24 sierpnia. Dzisiaj rozmawiamy o polskich tradycjach. Na pewno współtworzą ją także ważne państwowe rocznice, bo jednoczą nas jako spadkobierców poprzednich ..... . Szczególne znaczenie ma Święto Niepodległości obchodzone 11 listopada. Upamiętnia ..... przez Polskę niepodległości w 1918 roku. Wówczas, po 123 latach zaborów Polska znowu wróciła na mapę Europy. Z trudem dzisiaj można sobie wyobrazić, że w zasadzie prawie sześć pokoleń Polaków rośnie na ziemiach, które nie należały do Polski. 11 listopada to data umowna, bo proces .....oderwanych od siebie ziem i odbudowanie niezależności trwały wiele lat i składały się z różnych zdarzeń. Właśnie w tym dniu władzę zwierzchnią nad wojskiem otrzymał Józef Piłsudski, nastąpił także koniec I wojny światowej. Święto regularnie zaczęto obchodzić od 1937 roku. W 1945 ..... je na czas okupacji, a ..... w 1989 roku. Jest to dzień wolny od pracy. Uroczystości obchodzone są w całej Polsce. Każde z miast wypracowało sobie własną formułę świętowania. Łączy je zwykle umieszczanie polskiej flagi w honorowych miejscach oraz w oknach domów. Uczniowie w szkołach wykonują biało-czerwone kotyliony, by wszyscy chętni mogli je przypiąć do sukienki lub kłapy marynarki. Mieszkańcy spotykają się w centrach miast i manifestują swoje ..... do ojczyzny, do wolności, do solidarności. Na przykład Gdańsk organizuje tzw. Paradę Niepodległości. Prócz flag pojawiają się postacie w kostiumach historycznych, jazda konna, a większość uczestników parady to oczywiście zwykli mieszkańcy miasta. Paradzie towarzyszy muzyka, występy uliczne, pokazy gdańskiego aeroklubu. W Krakowie podobny pochód

..... też gromadzi tysiące osób , na rynku tańczy się poloneza, z daleka widać biało -czerwone iluminacje. Z kopca Kościuszki spływa wielkich rozmiarów biało -czerwona flaga, odbywa się także wspólne ..... narodowych pieśni. Najważniejszym walorem tego święta jest jego spontaniczność. Nie ma nakazu uczestnictwa w obchodach, a jednak większość mieszkańców poszczególnych miejscowości odczuwa nie tylko obowiązek , ale i przyjemność ..... w tym wyjątkowym święcie. Możliwość spotkania na ulicy uśmiechniętych, radosnych rodaków daje poczucie więzi, podkreśla wspólnotę i .....
To wyjątkowe święto.